

NOAPTEA ȘI ZIUA CÎNTECELOR TEREZEI

Recomandată de o carieră stabilizată la altitudinea stelarilor de mărimea întâi, pe plan european, posesoare a numeroase premii la festivalurile și concursurile de la Zagreb, Opatija, San Vincente, Split — august 1969, premiul I al publicului și premiul I al juriului internațional; apreciată entuziast în turneele din majoritatea țărilor europene — inclusiv la Brașov, martie 1969 —, în America de Sud, Canada și țările din Extremul Orient, neîndoielnic, Tereza Kesovja fiica legitimă a Adriaticii însorite, care a născut atâtea cîntece pline de foc și de nemurire, ne-a convins că își merită pe deplin atît trofeele victoriilor competiționale, cît și locul de frunte pe care-l ocupă în ierarhia neoficială a vedetelor hărăzite să strălucească vreme îndelungată pe firmamentul selectiv al muzicii ușoare mondiale.

Tereza Kesovja este dotată generos, posedă o voce amplă, cu un timbru cînd străbătut de umbre, cînd însoțit. Emoționează cu acel vibrato profund, aureolat de pulsațiile unei autentice și tumultuoase trăiri. O rară știință a respirației îi permite o frazare nuanțată, iar dozajul vocal, de la piano la acel fortissimo năpraznic — erupție a unei forțe telurice parcă —, este de-a dreptul magistral.

Nu cîntă muzică „soul”, nici „beat”, știe să aleagă ceea ce convine perfect vocii sale. N-a părăsit activitatea sa solistică-instrumentală din trecut, respectiv — flautul. Înregistrează și în prezent discuri cu piese de cameră de Mozart, Bach, Beethoven.

Față de o asemenea experiență și cultură muzicală — adăugate unei voci cu o emisie fără cusur, unei sensibilități rafinate prin cultura amintită — avem rezerve dacă trebuie să numim sau nu fenomenul de muzicalitate care este Tereza Kesovja, „muzică ușoară”. Fiindcă, arta sa complexă se consumă la granița dintre cînt și arta dramatică.

De la prima sa apariție în acel „maxy”-negru, în care orchestra a executat acordurile cunoscutului „La chanson de Lara” din filmul *Dr. Jivago*, marele succes al artistei —, „noaptea” cîntecelor nostalgice, patetice, răscolitoare, ale Terezei Kesovja („Je l'aime, je l'aime” de Barouh, interpretat și în filmul *Am văzut țigani fericiți*; acel „Demain” de Palavicini, sau compoziția proprie, de profundă sevă populară, intitulată „Soarele îmi arde miinile”, duet cîntat împreună cu Miro Ungar), ne-a menținut continuu la tensiunea unui asemenea complex emoțional încît, cred, el singur, ar justifica memorabilele cuvinte ale lui Heine despre arta sunetelor: „Muzica este poate ultimul cuvînt al artei, după cum moartea este ultimul cuvînt al vieții”.

„Ziua” cîntecelor sale — marcată „regizoral” și de adoptarea altui costum (un „mini” paietat, solar) — a fost o explozie de exuberanță și vitalitate. Abundența desenului umoristic al melodiilor, prospețimea, inventivitatea lor ritmică, de sorginte spaniolă sau aparținînd cîntecului popular iugoslav, www.cineart.ro acestei

ultime părți a programului Terezei Kesovja acea gradație savant gîndită spre un final magnific, care a smuls publicului „triumful” îndelung pregătit. Aplauzele, după bisuri și trisuri, s-au întrerupt o clipă, și din sală, un student a urcat emoționat pe scenă, exprimînd — din partea unui grup de 250 de colegi ai săi — opinia unanimă a tuturor spectatorilor prezenți, adunați lingă rampă: „Dorim s-o revedem în fiecare an pe Tereza”.

Sperăm că OSTA va onora această dorință...

N-am vrea să fim nedrepti cu Miro Ungar, care a susținut prima parte a programului. A executat excelent cîntecul „Pentru tine, Tereza” — melodie de Salvat, dedicată Terezei Kesovja —, interpretînd apoi cu succes savurosul cuplet despre „trubadurul consecvent pe viață”, în pofida vârstei octogenare, intitulat „Don Pasquale”. Miro Ungar a dovedit cu prisosință că dispune de veritabile resurse actoricești. Este demnă de semnalat chiar și „reluarea” de către cîntărețul iugoslav a succedului lui Tom Jones, „I'm coming home”. Dar contribuția sa — de bun nivel în general — la acest spectacol a avut totuși o „neșansa” să cadă în cerul de umbră, cu care l-a acoperit „astrul” pe care singur și l-a ales ca partener de viață și de scenă: Tereza Kesovja.